

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 14.6.2007
СОМ(2007) 332 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

Да остаряваме добре в информационното общество

Инициатива i2010

**План за действие във връзка с информационните и комуникационните
технологии и остаряването**

{SEC(2007)811}

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

Да остаряваме добре в информационното общество

Инициатива i2010

**План за действие във връзка с информационните и комуникационните
технологии и остаряването**

(Текст от значение за ЕИП)

1.	ИКТ за остаряването: социална необходимост и икономическа възможност.....	3
1.1.	Въведение	3
1.2.	Планът за действие „Да остаряваме добре в информационното общество“	4
2.	Преодоляване на пречките и реализиране на възможностите.....	5
2.1.	Разбиране на възрастните потребители	5
2.2.	Прозрачност на пазара.....	6
2.3.	Регулаторни пречки	7
2.4.	Технически пречки.....	7
2.5.	Пречки пред основния достъп и липса на адекватни решения	7
2.6.	Други пречки	8
3.	Цели и действия на плана за действие за ИКТ и остаряването	9
3.1.	Повишаване на съзнанието и постигане на консенсус.....	9
3.2.	Създаване на необходимите условия	10
3.3.	Насърчаване на приемането	11
3.4.	Подготовка за бъдещето	12
4.	Заклучение	12

1. ИКТ ЗА ОСТАРЯВАНЕТО: СОЦИАЛНА НЕОБХОДИМОСТ И ИКОНОМИЧЕСКА ВЪЗМОЖНОСТ

1.1. Въведение

Населението в Европа застарява: средната продължителност на живота е нараснала от 55 години през 1920 г. до над 80 години днес. С пенсионирането на поколението, родено след Втората световна война, броят на хората на възраст от 65 до 80 години ще се увеличи с близо 40 % между 2010 и 2030 г. Тази демографска промяна поставя значителни предизвикателства пред обществото и икономиката в Европа.¹ Информационните и комуникационните технологии (ИКТ) могат да играят важна роля посрещането на тези предизвикателства.

ИКТ могат да помогнат на възрастните хора да повишат качеството на живота си, да съхранят здравето си и да живеят независимо за по-дълъг период. Появяват се иновативни решения, чиято цел е да помогнат за решаване на проблемите с паметта, зрението, слуха и подвижността, които се срещат често при възрастните хора². ИКТ също така позволяват на възрастните хора да останат активни в работата или в общността си. Натрупаните от тях опит и умения са огромно предимство, особено в *обществото на знанието*.

Търсенето на здравни и социални услуги ще се повиши с нарастването на броя на хората в напреднала възраст с крехко здраве (до 2050 г. броят на хората на възраст над 80 години почти ще се удвои). Финансовата устойчивост на тези услуги обаче вече е повод за сериозни опасения³. ИКТ позволяват едно по-ефективно управление и осигуряване на здравеопазване и социално подпомагане и предоставя повече възможности на общността за самостоятелни грижи и иновации в сферата на услугите. От тях могат да бъдат извлечени значителни облаги за **икономиката и обществото като цяло**.

Въпреки че по-възрастното население има голяма покупателна способност и застаряването се превръща в световно явление, **пазарът на ИКТ за „добро остаряване“** в информационното общество все още прохода и засега не осигурява в пълна степен достъпност и приемане на необходимите решения, основаващи се на ИКТ. Причините за това включват непознаване на възможностите и нуждите на потребителя и недостатъчен обмен на опит, разпокъсаност на схемите за възстановяване и сертифициране, липса на оперативна съвместимост, както и високи разходи за развиване и утвърждаване.

Затова Комисията реши да стартира план за действие „Да остаряваме добре в информационното общество“, представен в настоящото съобщение и обявен в рамките

¹ COM(2005) 658; COM (2006) 57.

² 45 % от хората на и над 75 години са ограничени при извършването на обичайните си ежедневни дейности.

³ През следващите десетилетия разходите за пенсии, здравеопазване и дългосрочни грижи ще нараснат с 4-8 %. До 2050 г. съотношението между работещи (които да осигуряват средства за тези разходи) и пенсионери ще намалее от 5:1 на 2:1.

на инициативата i2010.⁴ Планът за действие има за цел не само да осигури по-добро качество на живот на възрастните хора, като доведе до значителни икономии в здравеопазването и социалното подпомагане, но и да спомогне за създаване на солидна промишлена база за ИКТ и остаряването в Европа. Планът за действие е първият отговор на Европейската комисия на декларацията на министрите от Рига от 2006 г. за електронното включване⁵ и подкрепя политиката на ЕС в областта на растежа и конкурентоспособността в преразгледаната Лисабонска програма, демографските промени, заетостта, здравеопазването и равните възможности⁶.

Комисията също така ще предложи подкрепа за нова **изследователска програма на европейските страни на тема „Да остаряваме добре в информационното общество“** съгласно член 169 от Договора.

1.2. Планът за действие „Да остаряваме добре в информационното общество“

Настоящият план за действие е съставен с цел да даде политически и промишлен тласък за полагане на значителни усилия за създаването и разгръщането на достъпни за потребителите инструменти и услуги за ИКТ, като поставя основен акцент върху нуждите на възрастните потребители и оказва подкрепа на други области на политика, търсейки решение на предизвикателствата на остаряването. В частност настоящият план за действие подкрепя Плана за действие на Комисията за периода 2003 г. – 2010 г. за хората с увреждания⁷.

Планът за действие се опитва да премахне пазарните пречки пред услугите и инструментите за ИКТ и по-конкретно цели да реализира възможностите за възрастните хора днес и в бъдеще, като повиши общественото съзнание, състави общи стратегии, отстрани техническите и регулаторни пречки и насърчи приемането на ИКТ, съвместните изследвания и иновациите. Той координира полаганите усилия, като добавя редица нови действия за интегриране, допълване и засилване на протичащата работа. Трябва да се потърси решение за три области на потребителски нужди:

Да остаряваме добре на работа или „активно остаряване на работа“: да останем активни и продуктивни за по-дълго време, като подобрим качеството на работа и баланса между работата и личния живот с помощта на леснодостъпни ИКТ, иновативни практики за приспособими и гъвкави работни места, умения и компетенции за ИКТ и засилено изучаване на ИКТ (съотв. електронни умения и електронно обучение).

Да остаряваме добре в обществото: да останем социално активни и съзидателни⁸ чрез свързани с ИКТ решения за изграждане на социални връзки, както и за достъп до обществени и търговски услуги, подобрявайки по този начин качеството на живота⁹ и

⁴ COM(2005) 229: водеща инициатива i2010 „за нуждите на застаряващото общество, и по-конкретно грижата за хората в застаряващо общество и използването на технологии за благополучие, независим живот и здраве“.

⁵ Министерска конференция в Рига на тема ИКТ за едно приобщаващо общество и декларация на министрите от Рига, юни 2006 г.

⁶ Съотв. COM(2005) 658, цит.съч., COM(2006)3 0, COM(2005) 525, доклад на Aho; Директива 2000/78/ЕО на Съвета; SEC(2006) 1195; COM(2003) 650.

⁷ COM (2003) 650.

⁸ Т.е. използвайки интернет 2.0 / Web 2.0; цифрова телевизия при положение, че е достъпна за всички; и мобилни комуникации.

⁹ В духа на Европейската година на равните възможности за всички през 2007 г.

намалявайки **социалната** изолация (един от основните проблеми за възрастните хора в селските, слабо населени райони, както и в градските райони с ограничена семейна подкрепа).

Да остаряваме добре у дома: да се радваме на по-здравословно ежедневие с по-високо качество за по-дълго време с помощта на технологиите, като същевременно поддържаме висока **степен** на независимост, самостоятелност и лично достойнство.

Секторът на ИКТ в Европа (включително малките и средни предприятия), както и доставчиците на здравни и социални услуги могат да създадат много от компонентите за предоставяне на услуги, предназначени за възрастните потребители. Партньорствата между частния и публичния сектор могат да се включат в популяризирането сред потребителите на новаторските решения и тяхната рентабилност.

Ако Европа отговори на предизвикателствата навреме и преодолее техническите, регулаторните и поведенчески пречки, ИКТ за „добро“ остаряване могат да се превърнат в движеща сила за нови работни места и растеж¹⁰ и в един успешен *водец пазар за Европа*¹¹.

ИКТ за „добро“ остаряване: социална необходимост и икономическа възможност
Информационното общество може да позволи на възрастните хора да участват пълноценно в обществото и икономиката, когато и където пожелаят, и да бъдат активни в качеството си на пълноправни граждани; и същевременно допринеса полза за бизнеса, икономиката и обществото като цяло.

2. ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА ПРЕЧКИТЕ И РЕАЛИЗИРАНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ

2.1. Разбиране на възрастните потребители

Пазарът за продукти и услуги за ИКТ и остаряването е все още на ранен етап. Слабото познаване и недостатъчната прозрачност на пазара, липсата на стандарти и оперативна съвместимост, както и несигурността относно устойчивостта на бизнес моделите възпрепятстват неговото развитие. Разпокъсаността води до множество скъпоструващи решения. Въпроси от етичен характер, както и цялостната липса на координация, на сътрудничество между сектора и потребителите и на общи стратегии забавят развитието му. За да се преодолеят тези пречки и да се използват възможностите, потребителите **трябва** да заемат централно място. Тук са посочени две характеристики на потребители.

Изправени пред новите технологии, възрастните хора могат да се окажат в **относително слаба позиция**. Това може да се дължи на конкретната ситуация, в която се намират (доходи, образование, географско местоположение, здраве, евентуални увреждания и проблеми, свързани с пола), сложността на технологиите или посредничеството на професионалисти (лекари, рехабилитатори, специалисти в областта на независимия живот и адаптацията на работното място), лица, които официално или неофициално полагат грижи за възрастни хора, и членове на семейството. Освен това, продуктите и услугите често не са приспособени към

¹⁰ Silver Economy Network.

¹¹ Доклад на Aho, цит съч.

специфичните нужди на възрастните потребители или не са достатъчно достъпни, което засилва чувството им на безпомощност и зависимост. Ако не бъдат взети мерки, в същата ситуация ще се окажат и "бъдещите възрастни", предвид бързото развитие на технологиите.

При здравеопазването и социалното подпомагане възстановяването на плащания и осигурителните схеми често се основават на сложни процедури. Ако не успеят да се справят на някой етап, възрастните хора могат да се почувстват крайно безпомощни.

Предоставянето на повече отговорности на потребителите е балансирана и важна тенденция в ИКТ. Възрастните потребители могат да бъдат много по-добре информирани от преди и така все повече сами да поемат грижата за своето здраве и независим живот с помощта на информацията в интернет, тематичните телевизионни канали, както и на предлаганите от ИКТ решения за ежедневието, личното здраве и форма. Освен това няколко държави в момента преразглеждат системите си за предоставяне на грижи и осигуровки, за да установят контрол върху разходите и да увеличат ефективността и качеството, като прехвърлят някои отговорности от правителствата на самите граждани и частния сектор.

2.2. Прозрачност на пазара

Слабото познаване на помощните технологии от страна на част от европейския сектор на ИКТ¹², посредниците и крайните потребители е основна причина за недостатъчното до момента развитие на сектора на ИКТ за възрастни.

Възрастните потребители често не са достатъчно запознати с възможните решения. Като цяло липсват систематични прегледи и сравнителни оценки на технологиите за информиране на потребителите. Дори познаването на лесно достъпните за потребителите специфики на традиционните технологии, предназначени за работното място, варира значително. Приложенията на телемедицината и предоставянето на грижи по домовете са добре изпитани, но разпространението им все още е ограничено заради недостатъчното познаване на възможностите им от страна на евентуалните прилагачи ги органи, като например местните власти.

Секторът все още не разбира в достатъчна степен различните изисквания на потребителите, като например социално-икономически фактори, потребности в зависимост от пола и приходите, които могат да възпрепятстват достъпа до ИКТ, личното отношение и чувствителност към ИКТ, и дори различния начин на живот. Така компаниите и местните власти все още действат на принципа „проба – грешка“. **Липсата на систематичен подход към развитието на пазара** води до **високи разходи** за проучване и утвърждаване на пазара. **Липсата на прозрачност** на прилаганите правила и норми, включително схемите за помощ за иновативни решения, пречи както на потребителите, така и на сектора, и води до скъпоструващи решения.

Развитието на пазара като цяло страда и от **липса на обмен на практически опит**. Така например, не се споменават „оптимални“ приложения на интелигентни домове за независим живот или адаптация на работното място. Добрите иновативни практики често се прилагат ограничено заради откъслечния подход към поделянето на риска и

¹² 48 % от хората над 50 години смятат, че сегашното оборудване и услуги на ИКТ не отговарят достатъчно на нуждите им – Senior Watch.

липсата на далновидни действия за разгръщане (в т.ч. иновативни практики за възлагане на обществени поръчки). Намаленият обсег на технологично разпространение, непознаването на рентабилността на иновативните услуги и приемането им от страна на потребителите, както и технологичните предизвикателства (напр. оперативна съвместимост), възпрепятстват инвестициите.

2.3. Регулаторни пречки

Различното прилагане от страна на държавите-членки на **разпоредбите, свързани с уврежданията** в директивите, отнасящи се до регулаторната рамка за електронните комуникации, възпрепятства хората с увреждания, много от които са възрастни, да имат достъп и да използват комуникационни услуги, и разпокъсва пазара на достъпни технологии.

Липсата на **общии стандарти** и процедури за оценка на съответствието възпрепятства вече съществуващите и новите услуги и технологии като интелигентни домове, интегрирани системи на ИКТ за предоставяне на здравни и социални грижи и помощни технологии, да достигнат масовия пазар и да създадат условия за конкуренция.

Различията в **схемите за възстановяване** на социални и здравни грижи в различните държави-членки и неяснотите около **правните изисквания** за издаване на медицински удостоверения за услуги, основаващи се на ИКТ (като например телемедицина и независим живот) ограничават възможността общите осигурителни схеми да покрият предварителните разходи за тези услуги и възпрепятстват развитието и прилагането им.

2.4. Технически пречки

Достъпът, достъпността и удобството за ползване на устройствата и услугите са предпоставки за цялостно предоставяне на напреднали услуги на застаряващото общество. Традиционните продукти и услуги на ИКТ рядко са съобразени с нуждите на възрастното население, т.е. тези, които са свързани с многобройните обусловени от и напредващи с възрастта увреждания. Тенденцията при пазарите е да пренебрегват нуждите на възрастните потребители: насоките, доброволно приетите или задължителните стандарти и свързаните с тях регулаторни рамки са малко на брой.

Технологичните решения за крайни потребители често изискват съгласуване и взаимосвързване на голям брой услуги и инструменти, което се оказва над възможностите на повечето крайни потребители¹³. Пазарите сами по себе си обаче не разполагат с необходимите стимули, за да гарантират **оперативната съвместимост и приспособимостта** на различните устройства и услуги, като по този начин увеличават разходите за крайния потребител, пропускат реализирането на значителни икономии и възпрепятстват вътрешния пазар за ИКТ и остаряване.

2.5. Пречки пред основния достъп и липса на адекватни решения

Възрастните хора са изложени в особено голяма степен на риска да пропуснат предимствата на информационното общество, тъй като много от тях нямат **основен достъп** до комуникационни мрежи, в т.ч. до широколентови мрежи и информационни технологии. Едва 10 % от хората над 65 години ползват редовно интернет в сравнение с

¹³ Напр. комбиниране на помощни и традиционни технологии.

47 % средно за страните от ЕС-25¹⁴. Причините за ограничения достъп най-често са недостатъчна мотивация, финансови средства, умения за работа с цифрови технологии и подходяща подготовка.

В момента пазарът не инвестира достатъчно в иновации за намиране на смислени и финансово достъпни решения за възрастните потребители, като например интегрирани и лесни за ползване услуги за независим и здравословен живот. Необходимо е да се **прекъсне порочният кръг** на недостатъчно адекватни решения, познаване, икономии от мащаба и стандарти, и устойчиви бизнес модели, който отново води до недостатъчно инвестиции за изследване и иновативни решения.

2.6. Други пречки

Решенията могат да донесат полза, ако потребителите имат достъп до основни съоръжения за ИКТ, разполагат с подходяща подготовка и мотивация, както и ако се намери адекватно решение на **проблемите от етичен и психологически характер**. Няма конкретна отправна точка за етиката при ИКТ за остаряването, като например за запазване на човешкото достойнство и независимост, когато решенията изискват известна степен на надзор и намеса.

ИКТ за остаряването страдат от очевидна липса на координация, която отразява **разпокъсаността на търсенето и предлагането**. Ситуацията може да бъде донякъде подобрена в традиционния сектор (ИКТ, здравеопазване) с появата на нови секторни партньорства. Секторът на помощните технологии обаче все още остава силно разпокъсан. Потребителските организации в Европа все още са по-малобройни от организациите например в САЩ и Канада, което ограничава тяхното влияние в партньорствата със сектора и властите.

И накрая, **липсата на координация и сътрудничество** между основните играчи на пазара по цялата **верига на предоставяне на услугата** е една от най-важните причини за съществуването на тези пречки. Сътрудничеството между сектора, потребителите и властите е от ключово значение за постигане на висока степен на прозрачност и познаване, демонстриране на по-висока рентабилност, засилване на прозрачността и същевременно разбиране на нуждите на потребителите, намиране на решения за оперативна съвместимост, съгласуване на регулаторните рамки, поделяне на рисковете в изследванията и иновациите, и като цяло, постигане на напредък.

Онагледяване на потенциала

- Европейците над 65 години разполагат със състояние и приходи в размер от над 3000 милиарда €.
- Пазарът на приложения за интелигентни домове (оказване на помощ на възрастни хора при пазаруване, обличане, независимо придвижване) ще се утрои в периода между 2005 г. и 2020 г., от 13 милиона до 37 милиона души.
- През 2005 г. 68 милиона души са страдали от различни форми на обусловени от възрастта увреждания. До 2020 г. техният брой ще нарасне до 84 милиона души.

¹⁴ Евростат, Изследване на употребата на ИКТ в домакинствата и от частни лица в Общността за 2006 г.

- Само в Германия ранното изписване на пациенти от болница благодарение на въвеждането на мобилно здравно наблюдение ще спести 1,5 милиарда € годишно.
- Изследователските проекти на ЕС създадоха технологии за персонализирано упътване; грижи по домовете и дистанционно здравно наблюдение и консултации; интелигентни аларми; естествени интерфейси за достъпни ИКТ.

3. ЦЕЛИ И ДЕЙСТВИЯ НА ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ИКТ И ОСТАРЯВАНЕТО

Планът за действие „Да остаряваме добре в информационното общество“ има за цел да подобри предоставянето на блага на гражданите, компаниите и властите в Европа.

- за гражданите – по-добро качество на живот и по-добро здраве чрез удължаване на независимия живот, активно остаряване на работа, като се гарантира, че възрастните работници могат редовно да актуализират уменията си, и засилено социално участие;
- за компаниите – разширяване на пазара и повече пазарни възможности на вътрешния пазар за ИКТ и остаряването в Европа, по-добре подготвена и по-продуктивна работна сила и по-силни позиции на развиващия се световен пазар;
- за властите – намаляване на разходите, по-голяма ефективност и по-добро средно качество на системите за предоставяне на здравни и социални услуги.

Планът за действие е структуриран около четири области:

- (1) повишаване на съзнанието и постигане на консенсус и общи стратегии,
- (2) създаване на необходимите условия,
- (3) подобряване процеса на предприемане и инвестиране в утвърдените решения,
- (4) координиране на усилията за подготовка за бъдещето чрез изследване и иновации.

3.1. Повишаване на съзнанието и постигане на консенсус

Осъзнаването на възможностите и пречките е предпоставка за успеха. За изграждане на това съзнание до голяма степен са отговорни основните играчи на национално, регионално и местно равнище. Добавената стойност на европейско равнище е в това, че на ИКТ и остаряването ще бъде отредено значимо място в политиката на ЕС.

Необходими са общи виждания, стратегии и партньорства, които да включват заинтересованите страни: възрастни хора и техни представители, министерства и държавни органи на национално и регионално равнище, представители на сектора и доставчици, служители, държавни и частни здравни застрахователи, изследователи и академични представители, телекомуникационни и строителни компании, както и органи по стандартизация.

Пример за това е намирането на интегрирани решения за независим живот: необходимо е да се обърне внимание на правните, техническите и финансовите пречки и на нуждите на потребителите чрез съчетание от регулация, изследване, утвърждаване и

разгръщане, както и на действия за повишаване на съзнанието, в които да участват всички основни играчи.

С оглед на това през цялата 2007 г. Комисията ще улеснява усилията на заинтересованите бизнес страни и организациите на гражданското общество да създадат **иновационна платформа** за „добро остаряване“ в информационното общество (като един вид форум за сътрудничество по стратегически иновационни програми за изследвания, разгръщане и прилагане), както и да съставят общи пътни карти и методи за представяне и прилагане по протежение на веригата на предоставяне на услугата.

През втората половина на 2007 г. при португалското председателство на Съвета на министрите ще бъде организиран министерски дебат, който ще даде тласък на предложенията за политиката за насърчаване на използването на ИКТ за активно остаряване на работа. Особено внимание ще бъде обърнато и на предизвикателствата пред възрастните жени в информационното общество.

ИКТ за „добро остаряване“ ще бъдат ключов принос към европейската инициатива за електронно включване през 2008 г. Ще бъде създаден интернет портал за ИКТ и остаряването.

3.2. Създаване на необходимите условия

През 2007 г. и 2008 г. Комисията ще направи допълнителни оценки на пазарните пречки, които спъват приемането на технологиите за независим живот, и ще състави препоръки за действие. Предвид потенциала на радиочестотната идентификация (RFID) в системите за независим живот, Комисията ще направи оценка на последиците и възможностите на тези технологии. През 2007 г. Комисията ще работи върху препоръка до държавите-членки относно последиците от гледна точка на неприкосновеността на личния живот и ще насърчи инвестициите в допълнителни изследвания на RFID и в широкомащабни прототипи¹⁵.

Комисията ще улесни усилията на държавите-членки да постигнат целите на декларацията на министрите от Рига що се отнася до намирането на варианти, набелязването на дати и изготвянето на **насоки за отстраняване на правните и техническите пречки** пред приемането на технологиите за независим живот (напр. различни схеми за възстановяване и сертифициране; липса на оперативна съвместимост на системите на ИКТ). По-конкретно, Комисията ще работи с представители на държавите-членки в съответните подгрупи на инициативата i2010, за да предостави информация за съществуващите **национални регулаторни и организационни подходи** и да обмени практики.

Предвид съществуващата връзка между уврежданията и възрастта, държавите-членки следва да засилят прилагането на действащите правни изисквания за достъпа до електронни услуги и да подпомогнат стандартизирането в тази област. Комисията също така ще използва възможността да преразгледа регулаторната рамка за електронните

¹⁵ COM(2007) 96.

комуникации, като оцени необходимостта от допълнително законодателство, както бе посочено в нейното съобщение за достъпа до електронни услуги¹⁶.

Съгласно плана за действие за електронното здравеопазване¹⁷, през 2007 г. Комисията ще издаде **препоръка за оперативната съвместимост в електронното здравеопазване**, отнасяща се до основните данни за инфраструктурата на електронното здравеопазване (картон на пациента, сбор от данните за спешни случаи).

Държавите-членки, заинтересованите бизнес страни, потребителските организации, регионалните и местните власти следва да подобрят основния ширококолов достъп до услуги на ИКТ за остаряване и уменията за работа с цифрови технологии на възрастните хора, като така намалят наполовина разликите в достъпа до интернет до 2010 г., в съответствие с декларацията на министрите от Рига. С помощта на интернет портала, който ще бъде създаден, Комисията ще улесни обмена на добри практики и достъпа до програми, услуги, решения и инициативи с участието на множество заинтересовани страни. Комисията също така ще преразгледа политиката си за подпомагане на уменията за работа с цифрови технологии на възрастните групи през периода 2007 – 2008 г. и ще оцени напредъка.

При словенското председателство през първата половина на 2008 г. ще бъде организиран министерски дебат, посветен на въпросите от етичен характер, свързани с ИКТ и остаряването. С помощта на изследване, анализи и пилотни проекти, насочени към утвърждаване на пазара, Комисията ще подпомогне сектора и потребителските организации в решаването на проблемите от етичен характер и в проучването на възможностите за съставяне на етично ръководство.

3.3. Насърчаване на приемането

Липсата на утвърдена оценка за въздействието на възможните решения, основаваща се на анализ на социално-икономическите фактори, и липсата на утвърждаване за повишаване на производителността за момента възпрепятстват широкото приемане на ИКТ за остаряването. Комисията ще **стартира комплект пилотни проекти в частта за ИКТ в Програмата за конкурентноспособност и иновации (ПКИ)**, ръководени от сектора, доставчици на услуги, регионални, местни и национални власти, които през 2007 г. първоначално ще бъдат съсредоточени върху независимия живот и наблюдението на хронични заболявания.

Комисията също така ще насърчи местните, регионалните и националните власти да направят сравнителен анализ и проучване на потенциала за активно остаряване на работа с помощта на ИКТ (в рамките на ПКИ), както и да свържат ИКТ и остаряването със структурните фондове и иновативно възлагане на обществени поръчки.

Ще бъде създадена **европейска схема за предоставяне на интелигентни домове и приложения за независим живот**. До 2008 г. всяка държава-членка трябва да разполага с един район с интелигентни домове в рамките на инициативата i2010, като този брой трябва да нарасне значително до 2010 г., водейки до създаването на европейска мрежа за обмен на опит и добри практики.

¹⁶ COM(2005) 425.

¹⁷ COM(2004) 356.

Професионалните асоциации, представители на сектора и на академичните среди, и потребителските организации се насърчават да открият програми за обучение, в т.ч. достъп до интернет страници, достъп до традиционни инструменти за ИКТ и универсален дизайн. Комисията ще се стреми към взаимодействие с текущите проекти на ЕС, за да улесни създаването на магистърска програма „Дизайн за всички“, като разчита на ангажираността на секторните партньори и потребителските организации.

3.4. Подготовка за бъдещето

ИКТ за остаряването е още в началната си фаза: науката и технологиите се развиват бързо и обещават да предоставят все по-удобни за ползване, интелигентни и рентабилни решения. Една водеща роля в областта на иновациите би могла да се окаже ключов фактор за успеха на сектора в Европа.

За да бъде подобро и поддържано осигуряването на предимствата на иновациите, са необходими общи програми за изследване, обединяване на оскъдните ресурси и създаване на общи платформи. Комисията вече даде старт на изследване в областта на ИКТ за остаряването в рамките на предизвикателствата на електронното здравеопазване и електронното включване в Седмата рамкова програма относно технологиите за информационното общество, съсредоточавайки се върху включването на потребителите и поставянето на основен акцент върху удобните за ползване от възрастни хора ИКТ. Комисията ще съчетае научноизследователската и развойна дейност на ЕС с други проекти, за да допринесе за общата рамка на оперативна съвместимост на свързаните с ИКТ решения.

В съответствие с **член 169** от Договора Комисията предлага на Парламента и Съвета да подкрепят **нова изследователска инициатива**, „Да остаряваме добре в информационното общество“, чиято цел е да координира изследователските програми на държавите-членки в областта на ИКТ за остаряването (подготвени в рамките на действията за подпомагане на застаряващата част от населението). Тази инициатива ще стимулира пазарно ориентирани изследвания в областта на приложенията за независим живот. Тя ще свърже дългосрочните изследвания, провеждани в рамките на Седмата рамкова програма, с широкомащабните иновационни проекти в рамките на ПКИ. Комисията също така насърчава европейските технологични платформи да обърнат специално внимание на ИКТ и остаряването в стратегическите си изследователски програми.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Планът за действие „Да остаряваме добре в информационното общество“ набелязва приоритетни области и действия, където ИКТ могат в максимална степен да допринесат за посрещането на предизвикателствата и възможностите на застаряването на населението на Европа. Той търси решение на основните пречки, що се отнася до готовността на пазара, адекватността и финансовата достъпност на продуктите и услугите, както и до устойчивостта на предлаганите услуги и бизнес моделите. Планът за действие се основава на засиленото сътрудничество между всички заинтересовани страни и цели да отключи обещаващия потенциал на ИКТ за остаряването в Европа и извън нея.

Комисията призовава всички заинтересовани страни от гражданското общество, властите и предприятията да си партнират, за да постигнат целите на „доброто остаряване“ в информационното общество. Държавите-членки се приканват да подкрепят активно и да приложат действията. Европейският парламент се приканва да подкрепи засилването на правата и възможностите за възрастните хора в информационното общество в контекста на законодателните рамки и програмите на ЕС, като така позволи пълноценното участие на всички в икономиката и обществото на Европа.